

Юнесकोгийн Монголын
Үндэсний комисзад.

Монголын Үндэсний Уластайт бие биед
бичлэгийн юнесकोгийн биет дус өвийн
гэхийн төлөөллийн маргаалтад
бүртүүрэхээр та бүхэн санаа гүйцэтгэл
байлаад бие бичлээт, насан туршидаа
сүрг, хүчээг залуучуудад гаане сүргэн,
өвчүүнэ яваа ахлаад бичлээт бэлгийн
хүвэг бүрэн гүйцэтгэ их баярлане байна

Монголын бие бичлээт нь монгол
үндэсний өргөн үдийн бүрийн их
үндэсний үнээс эргүүр болоод монголын
ард түмний хосгүй нэгдэн өв бичлээт.
Харамсаатай нь сүргийн 80-аар нийд
хү бүрийн шалтгаанаар бие бичлээт
маань үстэн үрүе болоход тусгаад
байлаад өтгөл маань их зүрхлэнэ байна.
Монголын тухүү эргүүр бие бичлээт
сүргэн хөгжүүлэхэд бие бичлээт
бүх талаар тусалт гүйцэтгэ байна.

("Бие-бичлээт"-ийн үргэл бай
мний сүрг сүргэн, амьдралд
маань ухаарал амьдралд
бичлээт мийн мийн

Нанжид

/Translation from Mongolian/

To: Mongolian National Commission for UNESCO

As a senior biyelgee dancer and choreographer, I would like to express my sincere appreciation and support for nominating the Mongol Biyelgee: Mongolian Traditional Folk Dance on the World List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Mongol Biyelgee is the fundamental root and origin of the Modern dance of Mongolia and is a distinct and precious heritage of Mongol nation.

Unfortunately, Mongol Biyelgee is currently endangered due to various negative causes and I personally worry much on this matter.

I express my full support on the restoration and development of Mongol Biyelgee, on behalf of the Biyelgee choreographers.

(Art of Mongol Biyelgee is the dictionary of my life that filled my life with realization)

Nanjid.D

/stamped/

МОНГОЛЫН СОЁЛ СУДЛАЛЫН ХОЛБОО
MONGOLIAN CULTURAL STUDIES ASSOCIATION

00311000004 Regu CIT / CIM / ITH
Le 13 MARS 2009
0342

2009 оны 3 сарын 17 өдөр

№ ... 05

Утас: 976-99184789, 976-11-366065
E-mail: tdorjdagvach@yahoo.com

Монгол улсын Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам,
ЮНЕСКО-ийн Монголын үндэсний комисст

Яаралтай хамгаалах биет
бус соёлын өвийн тухай

Монголын язгуур урлагийн нэгэн төрөл болох “Биелгээ” нь монгол ардын урлагийн ховор нандин өв мөн бөгөөд монгол үндэстний ардын бүжгийн уг үндэс, өвөг, түүний хөгжлийн эх ундрага болно. Нөгөө талаар энэ нь олон ястнуудын соёлын янз бүрийн өвийг хамтатган хадгалж өвлөгдөн ирсэн урлагийн онцгой содон төрөл юм.

Гэтэл эдүгээ дотоод, гадаад янз бүрийн нөхцөл байдлаас шалтгаалан “Биелгээ” нь мартагдаж ховордон, улмаар устаж үгүй болох ирмэг дээр хүрээд байна. Түүнийг тээгчид нь өндөр наслаж, манай хойч үе түүнийг өвлөн авч чадахгүй байна, эрх зүйн болоод санхүүгийн, тэрчлэн удирдлага, зохион байгуулалтын таатай нөхцөл хомс байна.

Тийм учраас “Биелгээ”-г ЮНЕСКО-ийн нэн яаралтай хамгаалах биет бус соёлын өвийн жагсаалтанд оруулж бүртгүүлэх талаар эрдэмтэн судлаачид, уг өвийг тээгчид, холбогдох ястны бүлгүүд, орон нутгийн засаг захиргаа, ард иргэд нийтээрээ адил нэгэн санаа бодолтой байгаагаа илэрхийлж ирлээ.

Монгол “Биелгээ”-г олон улсын хэмжээнд хамгаалж, эсэн мэнд авч үлдэх нь ЮНЕСКО-ийн биет бус соёлын өвийг хамгаалах тухай конвенцийн үзэл санаанд бүрэн нийцэж байгаа бөгөөд энэ нь тоглох урлаг болон бас заншил, зан үйл, түүнчлэн гар урлал гэсэн ангилалын аль алинд нь хамаарагдаж байгаагаараа онцлог юм.

Ийнхүү “Биелгээ”-г ЮНЕСКО-ийн нэн яаралтай хамгаалах биет бус соёлын өвийн жагсаалтанд оруулж бүртгүүлсэнээр түүний талаар судалгаа, сурталчилгаа хийх, сургалт явуулах, тээгчид болон өвлөн суралцагчид, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудыг идэвхижүүлэх, үйл ажиллагаа явуулах материаллаг болоод санхүүгийн нөхцөл бололцоогоор тэднийг хангах, дэмжих, урамшуулах дэс дараатай арга хэмжээнүүдийг бодитой хэрэгжүүлэх бололцоотой болно.

Иймд “Биелгээ”-г ЮНЕСКО-ийн нэн яаралтай хамгаалах биет бус соёлын өвийн жагсаалтанд оруулж бүртгүүлэх саналыг судлан үзээд дэмжиж өгнө үү.

Тэргүүн

Доктор, профессор Т.Дорждагва

/Translation from Mongolian/

/Logo/

Date: March 17, 2008

Ref: 05

Ulaanbaatar

To: Ministry of Education, Culture and Science of Mongolia
Mongolian National Commission for UNESCO

Re: Intangible cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding

Mongolian Traditional Folk Dance 'Biyelgee' is an outstanding form among traditional performing arts of Mongolia, and regarded as the original roots and wellspring of Mongolian national dances, their core forebear, source of creativity, and heritage stock.

Today, the Mongolian Biyelgee is nearly extinct, due to the both foreign and domestic various causes and factors. For instance, life-expectancy of the bearers is relatively getting lower, young generation is not inheriting the biyelgee heritage and there is lack of favorable condition for legal, financial, and organizational environment.

Thus, the biyelgee bearers, scholars, experts, relevant ethnic groups, local administrative bodies and individuals have been expressing their opinions, initiatives, proposals on the safeguarding of the Mongol Biyelgee.

Ensuring the survival and safeguarding of Mongol Biyelgee internationally coheres with the ideas of the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage. Mongol Biyeleg is related to the following domains of the intangible cultural heritage, which are, performing arts, social practices, rituals and festive events, as well as traditional craftsmanship.

By inscribing Mongol Biyelgee on the List of the Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, there will be various possibilities to take consequent measures, such as conducting researches, trainings and publicities on Mongol Biyelgee, activating the bearers and relevant governmental and non-governmental organizations, promoting and supporting with financial and other facilities and so forth.

Thus I kindly ask you to support the proposal for nominating Mongol Biyelgee for the Inscription on the of the Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Dorjdagva.T

President

/stamped and signed/

МОНГОЛ АРДЫН ЯЗГУУР УРЛАГИЙН
БИЙ-БИЕЛЭГ ХОЛБОО
ASSOCIATION OF MONGOLIAN NATIONAL
ARTS AND FOLK DANCE

2009 оны 3 сарын 8 өдөр

Дугаар 4/8

Улаанбаатар хот

Requ CLT / CIN / ITH
Le 13 MARS 2009
N° 0342

Боловсрол, Соёл, Шинжлэх Ухааны Яам
ЮНЕСКО-ийн Монголын үндэсний комиссд

Хамтран ажиллах тухай

Монгол Ардын Язгуур Урлагийн Бий-биелэг холбоо нь: Монголын Угсаатнуудын уламжлалт Бий-биелэгийг судлах, сурталчилах ,сургах чиглэлээр дөрөв дэхь жилдээ ажиллаж байна.

Иймд \Биет бус соёлын өв\ Монголын олон ястны уламжлалт Бий-биелэгийг дэлхийн соёлын санд оруулахыг дэмжиж ,хамтран ажиллахад тааламжтай байна.

МАЯУ-ийн Бий-биелэг холбооны тэргүүн..... З.Лхагвасүрэн

З.Лхагвасүрэн

/Translation from Mongolian/

/Logo/

Date: March 8, 2009

Ref. No: 1/8

Ulaanbaatar

To: Ministry of Education, Culture and Science of Mongolia
Mongolian National Commission for UNESCO

Re: Cooperation solicitation

Association of Mongolian National Arts and Folk Dance is actively conducting research, publicity and training on the Mongol Bii Biyelgee-Mongolian Traditional Folk Dance.

Hereby I acknowledge the deep gratitude and support for nominating the Mongol Biyelgee: Mongolian Traditional Folk Dance on the World List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Lkhagvasuren.Z

President of Association of Mongolian National Arts and Folk Dance

/stamped and signed/

МОНГОЛ АРДЫН ЯЗГУУР УРЛАГИН
БНИ-БНЕТЭГ ХОЛБОО
ASSOCIATION OF MONGOLIAN NATIONAL
ARTS AND FOLK DANCE

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

ЮНЕСКО-гийн Монголын Үндэсний Комитет

Монголын язгуур урлаг-бич биет хэлбэр нь 2006 онд байгуулагдан бөгөөд Монголын уламжлалт урлаг, биет бус сэтгэлийн өвийн нэгэн төмөрхөн төлөөлөгч болох бий биелэгчийн уламжлалыг хадгалах үүдэх, тусгай дэлгэрүүлэх чиглэлээр олон төрлийн үйл ажиллагааг бие даан болон холбогдох байгууллагууд хийгээд өн тэгчид, биелэгчидтэй хамтран идэвхитэй явуулдаг.

Монгол бий биелэгч язгуур дунж онцлогоор нь өвлөн авч үздсэн дээрхи биелэгчид нь тус холбооны гишүүд юм. Үүнд

- Ховд аймгийн Булган сумын иргэд бөгөөд Торгууд биелэгчийн өвийг тэгчид болох Т.Гэмбэр, Д.Уснээ, Н.Уралбадам, Г.Цэнд-Аюуш;
- Алтай сумын иргэд бөгөөд Захчин биелэгчийн өвийг тэгчид болох Т.Хорлоо, Н.Баттулга, А.Норолхоо, А.Энэтгэвийн, Э.Алтанхуяг, Ч.Дорж, Ш.Отгонбаяр;
- Мөнххайрхан, Дуут сумын иргэд бөгөөд Урианхай биелэгчийн тэгчид болох Р.Санжид, В.Цэрэндорж, П.Мөнгөншоог;
- Увс аймгийн Наринбулаг сумын иргэд бөгөөд Баяд биелэгчийн тэгчид болох Ж.Хумбал, М.Жалис, Г.Лхагва болон Дорнод биелэгчийн тэгчид болох А.Чулуун, Г.Байртай нар;
- Тариалан сумын иргэд бөгөөд Хотон биелэгчийн тэгчид болох М.Балдан, М.Пүрэвсүрэн, Т.Арслан, У.Зинвамдэр тус тус орно.

Монголын язгуур урлаг-бич биет хэлбэр нь дүгээс Монгол биелэгч Яаралтай хамгаалах шаардлагатай өвийн жагсаалтад нэр дэвшүүлэх ажлыг бүрэн дүүрэн дэмжжэ байгаа бөгөөд ивэнд Монгол биелэгчийн уламжлалыг хадгалах асууулах, тусгай дэлгэрүүлэх ажилд идэвхитэйгээр оролцохоос Монгол биелэгчийн өвийг тэгчидийн өмнөөс илэрхийлж байна.

Тэрүүн: *Handwritten signature*

Э.Халтвасүрэн

Le 15 AVR. 2009

N° 0501

*/Translation from Mongolian/**/Logo/**Date: April 15, 2009**Ref. No: 1/8**Ulaanbaatar*

To: Mongolian National Commission for UNESCO

Association of Mongolian National Arts and Folk Dance was established in 2006 and vigorously implement various types of activities independently and together with the relevant organizations, biyelgee dancers, practitioners and bearers for transmitting and maintaining the tradition of Mongol Biyelgee, which is one of the marked representative of intangible cultural heritage of Mongolia.

Following people are the bearers of Mongol biyelgee who preserved and kept its originality and are the members of Association of Mongolian National Arts and Folk Dance.

To show the geographical location of the ethnic groups and types of Biyelgee:

In Khovd aimag, Mongolia:

- T. Tsembel, D. Usnee, Ts. Urjinbadam, G. Tsend-Ayush from Bulgan county (suum) (Torguud biyelgee dancers);
- T. Khorloo, N. Battulga, A. Norolkhoo, A. Enkhtaivan, E. Altankhuyag, Ch. Dorj, Sh. Otgonbayar from Altai suum (Zakhchin biyelgee dancers);
- P. Munguntsooj, B. Tserendulam from Munhkhairkhan and Duut soums (Uriankhai biyelgee dancers)

In Uvs aimag, Mongolia:

- J. Khumbaa, M. Jalk, G. Lhagva (Bayad biyelgee dancers);
- A. Chuluun, G. Bayartai from Naranbulag suum (Durved biyelgee dancers);
- M. Balgan M. Purevsuren, T. Arslan, U. Zinameder from Tarialan suum (Khoton biyelgee dancers)